

Tampereen ammatillinen
opettajakorkeakoulu

Opettajankoulutuksen kehittämishanke

Yritystoiminta-opintojen luominen
Moodle-verkkoympäristöön

Rami Kulmala

2009

Rami Kulmala
Yritystoiminta-opintojen luominen Moodle-verkkoympäristöön
Tampereen ammatillisen opettajakorkeakoulun kehittämishanke
17 sivua + liitteet 11 sivua
Ryhmän opettaja Pekka Kalli
Maaliskuu 2009
Asiasanat: yritystoiminta, verkko-opetus, Moodle

TIIVISTELMÄ

Kehittämishankkeen aiheena on verkkototeutuksen suunnittelu ja toteutus yritystoiminnan perusteiden opetukseen Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketoiminta ja kulttuuri -toimialan opinnoissa. Käsiteltävä opintojakso ei ole suoraan oma yksittäinen opintojaksonsa, vaan yritystoiminnan osio, joka voi toimia suppeana kokonaisuutena yritystoiminnan perusteiden opetuksessa tai osana laajempia yritystoimintaa käsitteleviä opintoja.

Tässä kehittämishankkeessa luotiin toimiva perusrunko verkossa toteutettaville yritystoiminnan opinnoille, joita tullaan kehittämään ja soveltamaan erilaisten kokonaisuuksien osana. Kehittämishankkeen tuotoksena syntyi Moodle-pohja verkko-opinnoille, jotka vastaavat kahden tai kolmen opintopisteen suoritusta. Varsinainen tuotos on verkkosovellus ja tässä työssä sitä on esitelty mahdollisuuksien mukaan. Opinnot ovat nähtävillä ja käytössä Moodlessa, mutta vaativat käyttöoikeuden.

Kehittämishankkeessa suunnittelu ja siihen liittyvä teoria on ajateltu ammattikorkeakoulun liiketalouden opintojen näkökulmasta. Kaikki työssä käsiteltävä materiaali on ajateltu toimivaksi opiskelijoilla, joilla on jo jonkinlainen kosketus liiketalouteen ja joilla on myös vähintään jonkin verran kokemusta opiskelusta teoreettisten aiheiden parissa.

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO.....	4
2	KEHITTÄMISHANKKEEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET.....	6
3	VERKKO-OPETUKSESTA.....	8
	3.1 Muuttuvat roolit verkkoympäristössä.....	9
	3.2 Oppimistehtävien suunnittelusta.....	10
4	OHJAUKSESTA VERKOSSA.....	12
	4.1 Ohjauksen sudenkuoppia.....	13
5	MOODLE-TOTEUTUS.....	15
	5.1 Etusivu.....	15
	5.2 Tehtävät.....	16
	LÄHTEET.....	17

LIITTEET

LIITE 1: Moodle-pohjan näkymä tekstiin mukailtuna

LIITE 2: Tehtävät sisältöineen

1 JOHDANTO

Nykyajalle tyypillistä kehitystä ammattikorkeakouluissa ja monessa muussa ylemmän ja alemman asteen koulutuksessa on ja on ollut opintojen siirtäminen enenevässä määrin verkkopohjaisiksi toteutuksiksi. Verkkoon siirretään kokonaisia opintojaksoja tai toteutusten osia. Tyypillistä taitaa olla, että tehtävät ja tehtävien palautukset siirretään ensimmäiseksi verkkoalustoille ja siitä eteenpäin lähdetään muuta materiaalia laittamaan verkkoon saataville.

Verkkopohjaisilla ratkaisuilla on monia ylivertaisia etuja perinteisiin tapoihin verrattuna. Verkko tarjoaa ennennäkemättömän vapauden opiskelijoille entisestä paikka- ja aikasidonnaisuudesta. Verkko tarjoaa myös kustannustehokkaan ja helpon tavan liikuttaa tehtäviä ja palautuksia isonkin ryhmän kesken. Tähän liittyen verkko-opetusta voitaisiin puolustella myös ympäristönäkökulmalla, paperin käyttö vähenee ja pienempi matkustamisen tarve säästää selvää rahaa. Myös opintojen kohdistaminen kullekin opiskelijalle sopivaksi saa uusia mahdollisuuksia, kun kaikkien ei tarvitsekaan edetä samassa aikataulussa tai tehdä samoja suoritteita.

Erityisesti aikuisten ja nuorten aikuisten koulutuksessa, jossa monella opiskelijalla saattaa olla aiempia opintoja tai vahva kokemus työn kautta käsiteltävästä aiheesta, verkkototeutukset tarjoavat hyvän ratkaisun opintojen muokkaamiseen opiskelijan lähtötason mukaan. Erityisesti aikuisille toteutettavat iltatoteutukset nojaavat monesti paljonkin verkkoon, koska kontaktituntien teoreettinenkin maksimimäärä on kovin suppea verrattuna aiheen opiskelun vaatiman kokonaisaikaan.

Verkko-opiskelun haittojakin voidaan helposti löytää useita verrattuna perinteiseen vuorovaikutteiseen luokkaopetukseen; suurimpina varmasti henkilökohtaisen kasvokkain tapahtuvan kommunikaation puute ja jossain määrin yksinäinen opiskelu. Vuorovaikutteisuden luominen onkin varmasti yksi suurimpia haasteita oppimistulosten parantamiseen verkossa tapahtuvassa opiskelussa. Opiskelijalta vaaditaan myös paljon omatoimisuutta ja itsekuria, jotta opinnot edistyvät

verkkokursseilla toivotussa tahdissa. Haitat ovat kuitenkin pienempiä kuin saatavat hyödyt. Yksistään kontaktituntien vähäisyys iltaopinnoissa oikeuttaa puolustamaan verkko-opintojen tärkeyttä ja tarpeellisuutta. Ammattikorkeakouluissa, niin kuin monessa muussakin koulutuksessa, kontaktituntien määrä on ollut supistumaan päin jo pidemmällä aikavälillä ja tässä kehityksessä verkkopohjaiset toteutukset ovat olleet mainio väline korvaamaan tuota vähenevää luonnonvaraa.

Verkkototeutuksille on nykyisin lukuisia erilaisia toteutusmahdollisuuksia. Tässä työssä ei ole tarkoitus esitellä kaikkia eri mahdollisuuksia, vaan suunnitella yhteen tiettyyn yritystoimintaa käsittelevään opintojaksoon sopiva osio verkossa toteutettavaksi. Erilaisia työkaluja esitellään tarkoituksenmukaisessa laajuudessaan myöhemmissä osioissa.

Tämän työn tarkoituksena on esitellä käsiteltävät asiat työn aiheen kontekstissa, eli suunnittelu ja siihen liittyvä teoria on ajateltu ammattikorkeakoulun liiketalouden opintojen näkökulmasta. Kaikki työssä käsiteltävä materiaali on ajateltu toimivaksi opiskelijoilla, joilla on jo jonkinlainen kosketus liiketalouteen ja joilla on myös vähintään jonkin verran kokemusta opiskelusta teoreettisten aiheiden parissa. Työssä esiintyvät subjektiiviset näkemykset ja kokemukset pohjautuvat suurimmalta osin omiin kokemuksiini liiketalouden opettajana toisella asteella ja nykyään ammattikorkeakoulussa. Toisella asteella olen opettanut liiketalouden aineita kuusi vuotta ja nyt ammattikorkeakoulussa neljä vuotta.

2 KEHITTÄMISHANKKEEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Työssä käsiteltävä opintojakso ei ole suoraan oma yksittäinen opintojaksonsa, vaan tarkoituksena on rakentaa yritystoiminnan osio, joka voi toimia suppeana kokonaisuutena yritystoiminnan perusteiden opetuksessa tai osana laajempia yritystoimintaa käsitteleviä opintoja. Itselläni on tarve tällaiselle verkko-osiolle, eli aihe on hyvinkin työelämälähtöinen ja käytännönläheinen. Yritystoiminta koskettaa itselläni useampia erilaisia opintojaksoja. Tämän kehityshankkeen tavoitteena on luoda toimiva perusta verkossa toteutettaville opinnoille, joita tullaan kehittämään ja soveltamaan erilaisten kokonaisuuksien osana.

Kehityshankkeena työ on selkeästi projektimainen, jossa tavoitteena on rakentaa käytännön sovellus toteutettaville opinnoille. Opinnot on suunnattu ammattikorkeakoulun ensimmäisen vuoden perusopinnoissa olevaan liiketalouden perusopintojen osioon. Ajatuksena opintoja suunniteltaessa on ollut, että opiskelijalla on jonkinlainen kiinnostus aiheeseen, joten opiskelijalla on jonkinlainen motivaatio myös itseopiskeluun. Verkko-opinnot ovat rakenteeltaan yksinkertaisia, joten suorittaminen vaatii lähinnä perustaitoja tietotekniikasta. Oppimisympäristönä Moodle on peruskäytöltään aika selkeä ja pienellä vaivalla omaksuttavissa. Moodlen lisäksi vaaditaan vain tekstinkäsittelytaitoa ja tiedonhakuun on hyvä käyttää internetin muutamia sivustoja.

Tavoitteena on siis opinnot, jotka ovat helposti toteutettavissa, eivätkä vaadi suurta teknistä osaamista. Haittana tällaisessa tavoitteessa on tietysti opintojen yksipuolistuminen eli tehtävät noudattavat aika perinteistä tyyliä ”lue ja kirjoita” tyylisesti. Tehtäviin on kuitenkin koetettu saada vaihtelua käyttämällä monivalintatestiä, ryhmätyötä ja omaa pohdintaa vaativia tehtäviä. Osaksi on kuitenkin myös lue ja kirjoita tyyllisiä tehtäviä.

Kuitenkaan kaikkien uusien suuntausten kuten blogien, wikien, videoiden yms käytöllä ei mielestäni aina päästä parempiin oppimistuloksiin. Edellämainitut

saattavat monipuolistaa suorittamista, mutta toisaalta varsinkin vanhempien opiskelijoiden kanssa uudet menetelmät saattavat myös lisätä ahdistusta tekniikan vaatimusten takia. Koska itse halusin pitää aiheen poissa teknologiakeskeisyydestä, niin tehtävät ovat enemmän perinteisen muotoisia. Omasta kokemuksestani uskoisin, että nykyteknologialla helposti opinnoista tulee teknologiaan ja sen opetteluun suuntautuneita, jos kaikkea uutta halutaan mukaan. Tällöin opiskelijat joutuvat keskittymään enemmän tekniseen puoleen asioissa ja varsinainen opintojen sisältö saa vähemmän huomiota.

Tässä hankkeessa suunnitellut opinnot ovat tarkoitettu helposti käytettäviksi ohjaajan kannalta, eivät vaadi jatkuvaa läsnäoloa ja osallistumista ohjaajalta. Lisäksi opinnot ovat opiskelijan näkökulmasta helposti tehtävissä. Opinnot voivat toimia hyvin esimerkiksi ensimmäisenä kosketuksena verkossa tapahtuvaan aikaomatoimiseen opiskeluun. Lisäksi tukena voi kulkea lähitunnit, joissa asiaa käsitellään muilta osin. Ajatuksena on ollut myös, että opintoihin kuuluu myös perinteinen tentti, johon valmistaudutaan kirjallisuuteen tutustumalla. Jatkossa myös tentti voidaan toteuttaa Moodle-ympäristössä.

3 VERKKO-OPETUKSESTA

Opintokokonaisuuksia voidaan tietotekniikkaa apuna käyttäen tarjota opiskelijoille myös verkossa. Verkko-opetuksessa käytetään oppimisalustaa, joka mahdollistaa vuorovaikutuksen opiskelijan ja opettajan välillä.

Verkko-oppiminen eli e-Learning on aikaan ja paikkaan sitoutumatonta ja tapahtuu tietoverkon välityksellä. Opetusministeriön määritelmän mukaan virtuaaliopinnoiksi voidaan myös nimittää CD-opetuspakettien avulla tarjottuja opintojen kokonaisuuksia. Verkko-oppimisella tai verkko-opetuksella on laaja sisältö. Pääsääntöisesti se kuitenkin tarkoittaa verkkokursseja, joita opiskelija voi opiskella olematta sitoutunut koulun tiloihin. (Keränen & Penttinen 2007, 2-3)

Käytettäessä tietoverkoista riippumattomia tietokoneohjelmia, -pelejä, multimediaa, simulaatioita, voidaan verkko-opetuksessa myös puhua virtuaalioppimisesta (Virtual Learning). Jos puhutaan tietokoneavusteisesta oppimisesta (Computer Based Learning), viitataan yleensä oppimateriaaleihin ja opetusohjelmiin, jotka on tarkoitettu itsenäiseen opiskeluun. (Keränen & Penttinen 2007, 2-3)

Verkko-opintojakso on kokonaisuus, jolle on määritelty sisältö, tavoite, laajuus ja arviointi. Opiskelu verkko-opetusalan avulla on itsenäistä tehtävien tekemistä ja oppimateriaaleihin perehtymistä. Opettaja suunnittelee ja rakentaa opintojaksolle rungon, joka ohjaa ja aikatauluttaa oppimista. Verkko-opetuksessa ei pyritä kontaktiopetuksen siirtämiseen sellaisenaan oppimisalustalle vaan pyritään rakentamaan itsenäinen tekninen, toiminnallinen, sosiaalinen, viestinnällinen ja pedagoginen ympäristö. (Koli & Silander 2002, 29; Ihanainen, Hietala, Mäkinen, Rannikko, Keskinen, 2004, 79) Verkko-opetuksen etuna on, että sekä opetus että oppiminen ovat ajasta ja paikasta riippumattomia. Molempia helpottaa myös oppimisalustalla sijaitseva ”informaatiovarasto”, joka on kaikkien osallistujien saatavilla, jopa globaalisti, ja helposti ajan tasalla pidettävä.

Verkko-oppimisalustalta löytyy valmiit työkalut mm. tehtävien palautukseen ja tiedostojen jakamiseen. Verkko-oppimisalustan vuorovaikutteisuus syntyy keskustelualueiden, wikien ja blogien hyödyntämisen kautta. (Keränen & Penttinen 2007, 3-4) Wiki on vuorovaikutteinen työkalu – verkkosivu, jonka sisältöä käyttäjät voivat itse muokata. Wikissä muutosten tekemisen yksinkertaisuus tekee siitä tehokkaan yhteisöllisen kirjoittamisen työkalun. Blogi on enemmän henkilökohtainen verkkosivu tai –sivusto, johon yksi tai useampi kirjoittaja kirjoittaa niin, että mukaan voidaan liittää tekstin lisäksi kuvia, videokuvaa tai ääntä.

Verkko-opintojakso voidaan toteuttaa kokonaan virtuaalisesti tai monimuotoisesti (blended learning), jolloin opetus useimmiten tapahtuu lähiopetuksen ja etäopetuksen yhdistelmänä. (Keränen & Penttinen 2007, 22-25)

3.1 Muuttuvat roolit verkkoympäristössä

Verkko-opetuksen arvot lähtevät opettajan ja jossain määrin oppilaitoksen ihmis- ja oppimiskäsityksestä. Verkko-pohjainen opetus on usein yhdistetty vahvasti konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen ja humanistiseen näkemykseen oppimisesta. Vuorovaikutus konstruktivistisessa oppimisen mallissa perustuu opettajan ohjaavaan asiantuntijarooliin. (Matikainen 2002, 36-38)

Verkko-oppimisessa opiskelijan rooli muuntuu väistämättä paljolti vastaanottajasta aktiivisemmaksi toimijaksi. Muun muassa oppimisalustan kyselyt ja reaaliaikaiset verkkokeskustelut luovat yhteisöllisyyttä, joka syntyy sekä opiskelijoiden välisenä että opiskelijan ja opettajan välisestä kommunikaatiosta. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 34) Opettaja ohjaa opiskelijan tiedon tavoittelua. Vuorovaikutus edistää oppimista. Edistäviä tekijöitä ovat esimerkiksi palautteen saaminen toisilta oppijoilta, toisilta oppiminen sekä oppiminen toisten oppimisesta, mallin ja esimerkin vaikutus sekä tavoitteisiin sitoutuminen. Mitä vuorovaikutteisempaa oppiminen on, sitä vahvemmin opiskelijat sitoutuvat tavoitteisiinsa. Toisaalta oppimisen esteenä saattaa olla vuorovaikutuksellisia tekijöitä kuten ryhmädynamiikkaan liittyvät tekijät, kuten valtasuhteet tai huono ilmapiiri, huonosti

esitetty palaute, vuorovaikutuksen suistuminen epäolennaisuuksiin tai ryhmän heterogeenisyys esimerkiksi osaamistason tai kokemusten suhteen. (Matikainen 2002, 41)

Wikien ja blogien kautta opiskelija voidaan tällä hetkellä nähdä myös oppimateriaalin tuottajana. Parhaimmillaan verkko-opiskelu tukee opiskelijan itseohjautuvuutta ja lisää tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen, kuten tiedonhankinnan keinojen ja kanavien oppimista sekä tiedon ja lähteiden kriittistä arviointia. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 36)

Opettajan näkökulmasta verkko-opetus lisää mahdollisuuksia materiaalin hallintaan ja sen pitämiseen ajan tasalla, joka taas toisaalta tuo tarpeen jatkuvan uuden tiedon hankinnasta. Verkko-opetuksessa vs luokahuoneopetuksessa opettajan rooli on enemmän ohjaava. Ohjaus verkkoympäristössä merkitsee esimerkiksi opettajan viestejä virtuaalisessa oppimisympäristössä ja oppimisalustan käytön suunnittelua (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 32-36).

Verkko-opettajan yksi tärkeimmistä taidoista on luoda helposti lähestyttävä rooli, jotta julkisen kirjoittamisen kynnys ei esimerkiksi keskustelufoorumilla nouse entisestään. Opettajalta vaaditaan myös paljon taitoa turvallisen vuorovaikutuksen takaamiseksi ja väärinkäsitysten välttämiseksi.

3.2 Oppimistehtävien suunnittelusta

Verkko-opintojakson suunnittelussa opettaja joutuu pohtimaan käsitystään oppimisesta ja ratkaisemaan monia käytännön ongelmia. Oppiminen verkossa näkyy uudenaikaisena jatkumona oppimisalustalla verrattuna luokahuoneoppimiseen. Verkko-opintojakso koostuu yleensä oppimistehtävistä, jotka muodostavat oppimisen rungon. Jasu-Kuusiston ja Mattilan määritelmän mukaan verkkotehtävä on toimeksianto, joka ohjaa opiskelijan toimintaa verkkoympäristössä (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 6). Muitakin toteutustapoja löytyy, runko voi muodostua myös muun muassa opiskelijan blogina kirjoittamasta oppimispäiväkirjasta.

Web 2.0 – maailman välineiden (mm. blogi, wiki, IRC-galleria, Messenger, Skype) käyttö on hyvin monimuotoista ja niiden tarkoitus on auttaa ja rohkaista verkon käyttäjästä aktiivisia sisällön luoja. Verkko-opetukseen on helposti sovellettavissa avoin ja kaikkien saavutettavissa oleva tieto sekä opiskelijalähtöinen ja joustava työskentelymalli. Erityisen hyvin ne sopivat prosessimaiseen työskentelyyn, jossa myös itse prosessi on arvioinnin kohteena. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 36)

Verkkotehtävän laadinnassa tulee kiinnittää huomiota moniin seikkoihin. Ensinnäkin tehtävästä tulee käydä helposti ilmi sen tarkoitus ja tavoite. Tällöin opiskelijan on helpompi ymmärtää, miksi tehtävä tehdään, miten se liittyy kyseessä olevan aiheen opiskeluun ja sitä kautta motivoitua tehtävän tekemiseen. Tehtäväksiannossa kuvataan, mitä opiskelijan on tehtävä suorittaakseen tehtävän sekä liitetään käytettävien materiaalien ohje. Materiaalina voidaan käyttää verkkolähdettä tai oppikirjaa. Tehtävän tulee olla selkeä, yksiselitteinen ja konkreettinen. Tehtävän luonne voi olla esimerkiksi tiedonhankintatehtävä, pohdintatehtävä, suunnitelman tai asiakirjan laadintatehtävä, raportointi, case-tehtävä, laskelma tai testi. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 17-25)

Verkkotehtävän tehtävänannossa tulee olla myös aikataulutus, palautuspäivä sekä palautusohjeet, jotta opiskelijan työ helpottuu. Samoin tehtävänannossa ohjeistetaan, tehdäänkö työ itsenäisesti, ryhmä- tai kenties parityönä. Myös arviointi ja kriteerit vaikuttavat oppimiseen ja tehtävän suorittamiseen. Opettajan tulee opintojaksoa suunnitellessaan ottaa huomioon myös oma aikataulunsa ja ajankäyttönsä, jotta palautteiden antamiseen varataan riittävä aikaresurssi. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 8-14)

4 OHJAUKSESTA VERKOSSA

Toiminnallinen ohjaus

Toiminnallisen ohjauksen tavoite saavutetaan, kun ohjaaja on innostunut aiheesta, tilanneherkkä ja joustava, hänellä on kyky ymmärtää verkko-opetuksen erilainen rytmi verrattuna luokkahuoneopiskeluun ja hän on aloitteellinen. Tavoitteena on tukea opiskelua niin, että opiskelija saa riittävästi ja oikea-aikaisesti tarvitsemaansa tietoa ja ohjausta edetäkseen opiskelussaan. Toiminnallinen ohjaus voidaan toteuttaa joko teknisesti tai henkilökohtaisesti ja yksinkertaisimmillaan se liittyy ohjeiden antamiseen ja saatavilla olemiseen. Toiminnallisen ohjauksen vaativammalla tasolla oppimisprosessia voidaan tarpeen mukaan muuttaa radikaalistikin. (Ihanainen, Mäkinen, Rannikko, Keskinen 2003, 42-46)

Vuorovaikutuksellinen ohjaus

Kuten toiminnallinen ohjaus, myös vuorovaikutuksellinen ohjaus voidaan toteuttaa joko teknisesti tai henkilökohtaisesti. Teknisesti ohjaus voidaan toteuttaa muun muassa erilaisina itseohjaavina testeinä, jolloin palautteen kautta annetaan ohjaavaa/suuntaavaa informaatiota. Henkilökohtainen ohjaus on laadultaan kohtaamisherkkää, viettelevää, avointa, empaattista, se vaatii läsnä olemista ja tapahtuu ainutkertaisena kohtaamisena virtuaalisesti. Vuorovaikutuksellisen ohjauksen tavoitteena on vastavuoroisesti etenevän opiskelun tukeminen siten, että opiskelija itse on toimiva subjekti. (Ihanainen, Mäkinen, Rannikko, Keskinen 2003, 42-46)

Reflektiivinen ohjaus

Reflektiivinen ohjaus edellyttää sekä opettajan että opiskelijoiden sitoutumista yhteiseen prosessiin. Prosessi pyrkii kehittämään opiskelijoiden omakohtaista suhdetta opiskeltavaan sisältöön ja edistämään osallistujien osaamisen hyödyntämistä kaikkien eduksi. Tavoitteena on siis merkityksellinen ja ymmärtämiseen tähtäävän oppimisen tukeminen. Tämä ohjaustyyppi vaatii

opettajalta paitsi ohjauksen perustaitojen hallintaa, myös reflektiivistä otetta omaan työhön sekä herkkyyttä huomata prosessin ja tavoitteiden kannalta tärkeitä asioita ja näihin tarttumista. (Ihanainen, Mäkinen, Rannikko, Keskinen 2003, 42-46)

Reflektiivisen ohjauksen tavoitteisiin päästään vain jos ohjaaja osoittaa kokevansa käsiteltävät asiat ja niiden kanssa työskentelyn oikeasti tärkeäksi, sillä ohjaajan kiinnostuneisuus ja esimerkki vahvistaa opiskelijoiden motivaatiota. (Ihanainen, Mäkinen, Rannikko, Keskinen 2003, 42-46) Ohjaajan on myös oltava herkkä uusiutumiselle ja tärkeää onkin koko prosessin ja sen sisällön jatkuva kehittäminen ja kokonaisvaltainen seuraaminen ja siihen osallistuminen.

4.1 Verkko-ohjauksen sudenkuopat

Ohjaajan ollessa yliaktiivinen tai eristäytyvä, syntyy ohjauksellisia sudenkuoppia. Nämä sudenkuopat vaikeuttavat osallistujien työskentelyä ja ehkäisevät dialogin syntymistä. (Ihanainen P. 2008, <http://lille.helia.fi/ohjaust/index>)

Yliaktiivisen ohjaajan erilaisia tyyppejä on neljä. Yliaktiivisen ohjaajan alkaessa kilpailla opiskelijoiden kanssa nopeudesta, terävyydestä ja syvällisyydestä, dialogi tyrehtyy nopeasti. Samoin liian kärkevästi esitetyt suuntaavat, syventävät ja herättävät kysymykset eivät jätä tilaa opiskelijoiden omille ajatuksille ja keskinäiselle vuorovaikutukselle. Opiskelijoita passivoivaa on myös ohjaajan liiallinen itsekeskeisyys, jossa hän ilmaisee tarpeetonta kehumista, korostaa omia arvojaan tai välittää ideoita, jotka hän on tulkinnut omien kokemustensa sävyttiminä. Myös liiallinen ohjeistus, jopa komentelu, herättävät vastustusta ja opiskelijat vetäytyvät aktiivisesta osallistumisesta. (Ihanainen P. 2008, <http://lille.helia.fi/ohjaust/index>)

Eristäytyvän ohjaajan erilaisia tyyppejä on niin ikään neljä. Kun ohjaaja ei puutu sisällölliseen työskentelyyn, ei suuntaa eikä syvennä opittavaa asiaa tai taidon käsittelyä, opiskelijoiden motivaatio laskee ja verkkotyöskentelystä tulee ”ajan haaskausta”, joka tyrehtyy pian kokonaan. Toisaalta ohjaajalle voi tulla,

verkkotyöskentelyn pirstaleisen luonteen vuoksi, kiusaus liiaksi koota ja käsitteellistää työskentelyprosessin sisältöjä tarkoiksi yhteenvedoiksi. Tämä osaltaan sulkee pois opiskelijan oman ajattelun ja lopettaa monenkeskisen ja dialogisen osallistumisen. Kolmantena tyyppinä nimetään kirjeiden kirjoittaja. Tällöin ohjaaja nojautuu liiaksi työskentelemään vain omien ideoittensa ja kokemustensa kautta ja on suhteessa käsiteltäviin asioihin ja opiskelijoihin vain niiden kautta. Ohjaaja tavallaan kirjoittaa opiskelijoille kirjeitä, mutta ei varsinaisesti osallistu dialogiin. Tämä on luonteeltaan poissulkevaa eikä vuorovaikutukseen kannustavaa. Myös ohjaajan irrallisten huomioiden esittämiseen keskittyminen heikentää opiskelijoiden osallistumismotivaatiota. Jos huomio ei pysy pääsääntöisesti käsiteltävässä asiassa ja liity kokonaisprosessiin, ohjaaja vain vahvistaa verkkotyöskentelyyn jo luonnostaan kuuluvaa epämääräisyyttä ja irrallisuutta. (Ihanainen P. 2008, <http://lille.helia.fi/ohjaust/index>)

5 MOODLE-TOTEUTUS

Tässä kappaleessa esitetään miten Moodlessa perusrakenne on toteutettu ja mitä tehtävänannot sisältävät. Kokonaisuudessaan tuotos löytyy Moodlesta, mutta opintopohjaan pääseminen edellyttää käyttöoikeuksia. Moodle-oppimisympäristön peruskäytöstä löytyy tietoa esimerkiksi Karevaaran Moodlen perusteet nimisestä teoksesta. Liitteenä on kopio Moodle-pohjasta tekstiversiona. Liitteessä oleva versio antaa mielikuvan millainen toteutus Moodlessa on vaikka ei täydellisesti vastaakaan alkuperäistä näkymää.

5.1 Etusivu

Tässä opintokokonaisuudessa Moodleen tullessaan opiskelija tietää jo mitä hän on opiskelemassa ja tarkoituksena on luoda vain positiivinen mielikuva opiskelusta verkkoympäristössä. Opintojen suunnittelussa lähtökohtana on ollut, että Moodle-pohjan lisäksi opiskelijoilla on myös perinteisiä kontaktitunteja.

Etusivulla esitän vain perustiedot opintoihin liittyen ja opiskelija näkee yleissilmäyksellä millaisia tehtäviä on tarkoitus tehdä. Ensimmäisellä kerralla on tarkoitus myös saada jokainen uusi opiskelija esittäytymään keskustelualueella muulle ryhmälle. Vaikka nämä verkko-opinnot eivät oma kokonaisuutensa olekaan, niin opintojen edistymisen kannalta olisi hyvä, että opiskelija tuntisi Moodlessakin kuuluvansa ryhmään.

Etusivun rakenne on Moodlessa luotu oletuksena sisältämään esimerkiksi kalenterin ja linkit keskustelualueisiin. Kalenteriin jokaiselle opiskelijalle tulee näkyviin kaikki häntä koskevat omien opintojaksojen tapahtumat. Etusivu toimii opiskelijalle aina hyvänä lähtökohtana ja sieltä löytyy helposti tieto kulloinkin suoritettavasta tehtävästä.

5.2 Tehtävät

Tehtäviä näihin opintoihin liittyy kahdeksan. Tehtävät on luotu sillä ajatuksella, että ne kattaisivat suurehkon alueen yritystoiminnan perusteista. Opiskelijan suorittaessa opintoja kontaktitunneilla ja Moodlessa, vapautuu kontaktitunneilla aikaa ohjaajalle muuhun kuin pelkästään peruskäsitteiden käsittelyyn. Taustalukemistona toimii esimerkiksi WSOY:n Yrityksen perustoiminnot, johon tehtävissä on muutamia viittauksia.

Ensimmäisenä tehtävänä on itsensä esittely, jotta opintojaksolla olevat opiskelijat voisivat tutustua toisiinsa ja ryhmäytyminen jatkossa olisi helpompaa. Tavoitteena on samalla saada myös ohjaajalle paremmat taustatiedot oppijoiden osaamistasosta. Seuraavat tehtävät (numerot kaksi – seitsemän) ovat eri yritystoiminnan osa-alueita käsitteleviä tehtäviä.

Toisessa tehtävissä käsitellään liikeideaa, SWOT-analyysia, toimintaympäristöä. Osana tätä tehtävää opponoidaan (tehtävä kolme) lisäksi yksi toisten laatima liikeideaa käsittelevä suunnitelma. Neljännessä tehtävässä opiskelijan pitää arvioida ja pohtia omia yrittäjyysominaisuuksiaan suhteessa liikeideaansa. Viides tehtävä käsittelee yrityksen perustamista ja yritysmuodon valintaa, sekä riskienhallintaa vakuutusten osalta.

Kuudes tehtävä on monivalintatesti yritystoiminnan käsitteistä. Testissä tarkoituksena on saada riittävä määrä oikeita vastauksia, jolloin se on suoritettu. Tällä hetkellä tehtävä ei vielä aivan toimi halutulla tavalla. Seitsemännessä tehtävässä opiskelijan pitää kirjoittaa ajatuksiaan sidosryhmistä ja niiden merkityksestä yritystoiminnalle.

Kahdeksas ja viimeinen tehtävä on pienryhmässä toteutettava yritysesittely. Tässä ohjaaja voi luoda ryhmät, jonka jälkeen ryhmä voi valita itseään kiinnostavan yrityksen. Tästä yrityksestä ryhmä laatii ohjeistuksen mukaan esityksen, joka palautetaan Moodlen keskusteluryhmiä hyväksikäyttäen.

LÄHTEET

Ihanainen P. 2008. Ohjaustaidot verkko-opetuksessa.

<http://lille.helia.fi/ohjaust/index.php?valikko=7&valinta=7r> (Viitattu 19.03.2009)

Ihanainen P., Mäkinen P., Rannikko S., Keskinen A. 2003. Opiskelun ja tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen verkossa. Raportit 2002-2003 AiHe projekti. Helsinki: Opetushallitus.

Gore, K., Isokangas, J., Kinkki, S. 2003. Yrityksen perustoiminnot. Helsinki: WSOY.

Jasu-Kuusisto, K., Mattila, H. 2007. Oppimistehtävä verkko-opetuksessa. Satakunnan ammattikorkeakoulu: Satakunnan painotuote Oy.

Karevaara, S. 2009. Moodlen perusteet. Finn Lectura: Esa Print Oy.

Keränen, V. , Penttinen, J. 2007. Verkko-oppimateriaalin tuottajan opas. Porvoo: WS Bookwell.

Koli, H., Silander P. 2003. Verkko-opetuksen työkalupakki. Oppimisaihioista oppimisprosessiin. Finn Lectura: Saarijärven Offset Oy.

Koli, H., Silander P. 2002. Verkko-oppiminen . Oppimisprosessin suunnittelu ja ohjaus. Hämeen ammattikorkeakoulu: Saarijärven Offset Oy.

Matikainen, J. 2002. Vuorovaikutus verkossa. Verkkopohjaiset oppimisympäristöt vuorovaikutuksen näyttämönä. Palmenia kustannus: Yliopistopaino.

LIITE 1

Moodle-pohjan näkymä tekstiin mukailtuna

Talous ja yrittäjäyys

Näiden opintojen tarkoituksena on toimia tukena yritystoiminnan perusteiden opiskeluun. Seuraavat tehtävien tarkoituksena on perehdyttää muutamiin yritystoiminnan peruskäsitteisiin ja liiketalouden perusteisiin.

Tehtävät ovat pääsääntöisesti yksilöitä. Ryhmässä tehtäväksi on tarkoitettu ainoastaan tehtävä numero 8.

Tarkoituksena on, että koko ajan tukena käytetään alan kirjallisuutta, jota löytyy muutamista mainituista verkkolähteistä, sekä perinteisenä kirjana.

Suosittelavaa kirjallukemista on Kinkki Seppo - Isokangas Jouko: Yrityksen perustoiminnot, WSOY.

Muut vastaavat alan kattavat perusteokset ovat toki myös oikein hyviä vaihtoehtoja.

 [Uutiset](#)

Tehtävät

ESITTÄYTYMINEN

Kerro itsestäsi tehtävänannon mukaisesti. Esittelyt ovat näkyvissä vain tällä opintojaksolla oleville. Tarkoituksena on, että ryhmä pystyisi vähän ¹ tutustumaan toisiinsa ja ohjaaja saa perustiedot ryhmästä. Tekstit ovat kuitenkin ryhmälle julkisia, joka kannattaa huomioida esittelyä laatiessa.

TERVETULOA MUKAAN JA ALOITTAMAAN OPINNOT!

 [Tehtävä 1: Esittely itsestä ja oman lähtötilanteen pohdinta](#)

LIIKEIDEA

Perehdy mitä liikeidea tarkoittaa ja millaisia asioita siinä käsitellään. Aiheesta ² löytyy kattavasti tietoa kirjasta, sekä lisäksi esimerkiksi tehtävänannossa mainituista linkeistä.

 [Tehtävä 2: Liikeidean kehittäminen](#)

 [Tehtävä 3: Opponointi keskustelufoorumilla](#)

YRITTÄJYYS

Yrittäjyys käsittää paljon asioita yrityksen perustajan näkökulmasta sekä työntekijänä sisäisen yrittäjyyden näkökulmasta.

- 3 Seuraavassa on tarkoituksena perehtyä vähän yrittäjyyteen jokaisen omasta näkökulmasta...

 [Tehtävä 4: Minä yrittäjänä](#)

 [Tehtävä 5: Yrityksen perustaminen](#)

TESTI PERUSKÄSITTEISTÄ

Suorittaaksesi testi klikkaa vasemmalla ylhäällä olevasta Aktiviteetit-valikosta kohtaa "TENTIT" ja sieltä löytyvää "Tehtävä 6 monivalintatesti".

- 4 Vastaa kysymyksiin ja palauta.

Hyväksytty suoritus edellyttää 11 oikeaa vastausta. Ei välttämättä onnistu ensimmäisellä kerralla, mutta tarkoituksena onkin opetella peruskäsitteitä.

Lue siis aiheesta ja opiskele, ennenkuin vastaat. Aikarajaa testin tekemisessä ei ole. [Tehtävä 6: Monivalintatesti](#)

YRITYKSEN SIDOSRYHMÄT

- 5 Seuraavassa tehtävässä tarkoituksena on perehtyä käsitteen merkitykseen ja kirjallisuudessa mainittuihin yleisiin sidosryhmiin.

 [Tehtävä 7: Sidosryhmät](#)

RYHMÄSSÄ TOTEUTETTAVA VALITUN YRITYKSEN ESITTELY

- 6 Seuraavassa jokainen on vastuussa omasta panoksestaan ennalta määrätyn ryhmän tuotokseen. Ryhmä saa valita itselleen sopivan yrityksen esiteltäväksi tehtävänannon mukaan.

 [Tehtävä 8: Yritysesittely](#)

 [Tehtävä 8: Ryhmät](#)

LIITE 2

Tehtävät sisältöineen

Tehtävä 1

Kirjoita itsestäsi lyhyehkö esittely, niin että siitä tunnistaa sinut sellainenkin henkilö, joka ei tunne sinua entuudestaan. Kerro myös, minkälaisia aiempia kokemuksia ja tietoja sinulla on yrittäjyydestä ja liiketaloudesta yleensä.

Aloita uusi keskustelu ja anna sen nimeksi oma nimesi.

Tehtävä arvioidaan asteikolla **hyväksytty / hylätty**.

Tehtävä 2

Kirjoita essee, jonka pituus on **2-3 sivua** (riviväli 1,5 ja fontti 12). Palauta valmis työ tehtävän 2 keskustelualueelle aloittamalla uusi keskustelu omalla nimelläsi.

Mieti itsellesi kuvitteellinen (tai voit valita myös todellisen) yrityksen liikeidea. Mieti sellainen idea, josta voisit mahdollisesti perustaa yrityksen.

Selvennä yrityksen liikeidea. Käytä apuna liikeidean eri osia (ks. oppikirjan s. 55) ja selosta liike-idean eri osa-alueita työssäsi. Analysoi yrityksesi menestystekijöitä. Ts. mieti millä keinoin yrityksesi menestyy kilpailussa.

Tee liikeideastasi SWOT-analyysi. SWOT = Vahvuudet S(Strength), Heikkoudet W(Weakness), Mahdollisuudet O(Opportunities), Uhat T(Treats)

Arvioi myös yrityksen toimialaa, kilpailua ja markkinoita. Yrityksesi toimintaympäristön selvityksen pitää perustua todelliseen tilanteeseen. Selvitä ainakin tärkeimmät kilpailijat, asiakaskunnan rakenne ja alan yleiset näkymät tällä hetkellä.

Käytä apunasi oppikirjaa (Yrityksen perustoiminnot, WSOY) tai jotain muuta alan perusteosta.

Tehtävä arvioidaan yhdessä 3. verkkotehtävän kanssa. Arvosana annetaan, kun 3. verkkotehtävä on suoritettu.

Tehtävät arvioidaan asteikolla 0-5.

Internetistä löytyy myös apua moneen pulmaan. Tietoa voi aloittaa etsimään esimerkiksi seuraavista osoitteista:

[YritysSuomi](#)

Valitse sivuston oikeasta yläkulmasta linkki Yrityksen perustajan info. Katso myös lisäksi sivuston muita linkkejä tarpeen mukaan.

[Suomen Yrittäjät](#)

Etsi tietoa sivuston vasemmassa reunassa olevasta linkityksestä.

Tehtävä 3

Valitse yksi tehtävän 2 palautetuista töistä. Tehtävänäsi on opponoida eli arvioida kyseistä työtä. Valmiit opponoinnit liitetään tehtävän 3 keskustelufoorumiin.

Kun olet valinnut arvioitavan tehtävän, ilmoita tekijän nimi keskustelupalstalla. Tarkoituksena on, että yhdestä työstä tehdään vain yksi opponointi, joten on muistettava tarkistaa, ettei ko. työllä ole jo jonkun toisen varausta. Valitun työn tekijän nimi laitetaan viestin otsikkoon (esim. Virtanen varattu).

Opponoinnissa tulee käsitellä ainakin seuraavat asiat:

- työn luettavuus, asioiden esitystapa, selkeys
- onko asioiden käsittely kattava / monipuolinen
- yrityksen toiminnan realistisuus
- SWOT-analyysin realistisuus
- kehitysehdotukset

Kommentit kirjoitetaan keskustelufoorumille. Laita otsikoksi opponoimasi työn nimi ja kommentit viestikenttään.

Yritysanalyysin kirjoittaja vastaa opponenttinsa kommentointiin. Lisäksi on tietenkin toivottavaa osallistua keskusteluun laajemminkin, voit vastata omasta työstäsi annettuihin kommentteihin ja keskustella muiden töistä.

Tehtävä arvioidaan yhdessä 2. verkkotehtävän kanssa. Arvosana annetaan, kun molemmat verkkotehtävät on suoritettu.

Tehtävät arvioidaan asteikolla 0-5.

Tehtävä 4

Kirjoita essee, jonka otsikko on "**Minä yrittäjänä**".
Esseen pituus on n. yksi sivu (fontti 12, riviväli 1,5).

Pohdi lyhyesti, mitä suunnittelemasi yritys yrittäjältään vaatii. Millaisia ominaisuuksia suunnittelemasi yrityksen vetäjällä pitäisi olla? Pohdi vielä lisäksi, miten hyvin löydät itsesi kyseisestä profiilista? Miten kehittäisit omia tietojasi ja taitojasi vastaamaan edellä kuvailemaasi yrittäjää?

Käytä tässä apunasi [yrittäjyystestiä](#). Peilaa testin tuloksia suunnittelemasi yrityksen yrittäjältä vaadittuihin ominaisuuksiin.

Tehtävän arvioinnissa käytetään seuraavia kriteereitä:

Yrittäjyyden vaatimusten kattava käsittely, omien yrittäjän ominaisuuksien kriittinen ja realistinen arviointi.

Arviointiasteikko: hyväksytty/hylätty.

[YritysSuomi](#)

Linkit: Yrityksen perustajan info ja Sinustako yrittäjä?

[Yrittäjyystesti](#)

Tehtävä 5: Yrityksen perustaminen

Valitse aikaisemmin suunnittelemaasi yritykselle sopiva yritysmuoto. Sinulla voi tarvittaessa olla myös yhtiökumppani.

Analysoi niitä tekijöitä, jotka vaikuttavat yritysmuodon valintaan, sekä kerro millä perusteilla valitsit oman yritysmuotosi.

Kun olet perustamassa edellisissä tehtävissä kuvailemaasi yritystä, niin millaisille viranomaisille sinun pitää ilmoittautua ja millaisia ilmoituksia sinun pitää viranomaisille tehdä? Varmista myös, ettei elinkeinonne ole luvanvarainen.

Millaisia vakuutuksia sinun pitää tai kannattaa yritystoimintasi johdosta ottaa? Selvitä ainakin yrittäjän henkilökohtaiset vakuutukset, työntekijöihin liittyvät vakuutukset, toimintaan liittyvät vakuutukset ja aineellisiin tuotannontekijöihin liittyvät vakuutukset, lisäksi kaikki muut erityisesti omaan yritykseesi liittyvät vakuutukset.

Vastauksessasi voit hyvin käyttää myös ranskalaisia viivoja, jos ne ovat mielestäsi hyvä tapa esittää ko. asia.

Tehtävä arvioidaan asteikolla 0-5.

Oppimateriaaleja

[YTJ](#)

[PRH](#)

[Yrittäjät](#)

[YritysSuomi](#)

Tehtävä 6**Tehtävä 6: Monivalintatesti - Yritys**

1

Kiinteitä kustannuksia ovat mm.

- ☐ a. Hallinnon palkat
- ☐ b. Tuotannon tarvitsemat apuaineet (öljyt?)
- ☐ c. Raaka-aine hankinnat
- ☐ d. Tuotannon palkat

Palauta

2

Kommandiittiyhtiössä

- ☐ a. Voitot jaetaan tasan yhtiömiesten kesken.
- ☐ b. Äänetön yhtiömies on myös yrittäjän asemassa.
- ☐ c. Äänettömän yhtiömiehen rooli on olla vain sijoittaja.
- ☐ d. On oltava vähintään kolme yhtiökumppania.

Palauta

3

Markkinaosuus tarkoittaa

- ☐ a. Yrityksen tuloistaan markkinointiin käyttämää osaa
- ☐ b. Yrityksen markkinointiin käyttämää rahaa
- ☐ c. Yrityksen myynnin määrää koko alan myynnistä
- ☐ d. Yrityksen osuutta alan markkinointiin käytetyistä rahoista

Palauta

4

Mikä seuraavista ei pidä paikkaansa?

- ☐ a. Arvonlisäveroprosentti on yleensä 22
- ☐ b. ALV on osa yritysten kustannuksia

- ☐ c. ALV on osa valtion kuluttajilta perimää välillistä verotusta.
- ☐ d. Elintarvikkeiden ALV on 17 %

Palauta

5

Mitä Y-lomakkeella voidaan ilmoittaa?

- ☐ a. Tiedot työnantajarekisteriin
- ☐ b. Tiedot verottajalle ennakoperintärekisteriin
- ☐ c. ALV-velvollisuus
- ☐ d. Kaikki yllä olevat

Palauta

6

Muuttuviin kustannuksiin lasketaan yleensä kuuluvaksi

- ☐ a. Poistot
- ☐ b. Lämmityslasku
- ☐ c. Tuotannon palkat
- ☐ d. Hallinnon palkat

Palauta

7

Osakeyhtiömuotoiseen yritykseen ei sovi seuraavista väittämistä

- ☐ a. Osakeyhtiön minimiosakepääoma on 8000 €
- ☐ b. Kaikki omistajat voivat tehdä yritystä koskevia päätöksiä itsenäisesti.
- ☐ c. Osakeyhtiö syntyy vasta yhtiön rekisteröimisen jälkeen.
- ☐ d. Perustamiseen riittää yksi henkilö.

Palauta

8

Sijoitettaessa oman pääoman ehtoista rahaa yritykseen

- ☐ a. Sijoittaja ei saa minkäänlaista päätäntävaltaa yrityksen asioihin.

- ☐ b. Takaisinmaksuaikataulu sovitaan sijoitettaessa
- ☐ c. Sijoittaja omistaa osuuden yrityksestä
- ☐ d. Osapuolet sopivat koron sijoitusajalle

Palauta

9

Sisäinen yrittäjyys tarkoittaa

- ☐ a. Henkilökohtaisia ominaisuuksia, joita yrittäjällä yleensä ajatellaan olevan
- ☐ b. Yrityksen työntekijän asennoitumista omaan työhönsä
- ☐ c. Ison yrityksen sisällä toimivaa itsenäistä yrittäjää
- ☐ d. Yrittäjältä vaadittavia henkisiä ominaisuuksia

Palauta

10

Tulorahoitus tarkoittaa

- ☐ a. Yleensä yritykseen tulevaa rahoitusta
- ☐ b. Yrityksen saamaa vieraan pääoman ehtoista rahoitusta
- ☐ c. Yrityksen myyntituloistaan saamaa rahaa
- ☐ d. Yrityksen saamaa oman pääoman ehtoista rahoitusta

Palauta

11

Tuloslaskelma kertoo

- ☐ a. Sidosryhmien välisestä tulonjaosta
- ☐ b. Yrityksen katetuoton
- ☐ c. Vieraan pääoman määrän
- ☐ d. Omaisuuden arvon

Palauta

12

Vieras pääoma

- ☐ a. On rahaa, jonka yritys joutuu maksamaan takaisin.
- ☐ b. On halvin tapa hankkia yritykseen pääomaa.
- ☐ c. Tuo uusia omistajia yritykseen.
- ☐ d. On rahaa, jolle ei yleensä tarvitse maksaa korkoa.

Palauta

Tehtävä 7: Sidosryhmät

Vastaa seuraavaan kysymykseen oppikirjan perusteella:

Mitkä ovat yrityksen yleisimmät sidosryhmät? Esittele hieman ko. ryhmiä. Pohdi miten nämä sidosryhmät ohjaavat yrityksen toimintaa ja kehittämistä.

Kirjoita essee (pituus 2 sivua, riviväli 1,5 ja fonttikoko 12).

Tehtävä arvioidaan asteikolla 0-5.

Yritysesitelmää varten olen jakanut teidät 3-4 hengen ryhmiin. Ryhmät löytyvät [täältä](#).

Ryhmän tehtävänä on esitellä valitsemaansa yritystä raportin muodossa. Tässä raportissa on tarkoitus selvittää yrityksestä esim. toimiala, liikeidea, organisaatio, yritysmuoto, tuotteet ja markkinat. Lisäksi pitäisi selvittää tai arvioida liikevaihto. Mahdollisuuksien mukaan raportissa tulisi kertoa myös rahoituksesta ja ostettavista palveluista.

Ryhmät valitsevat esiteltävän yrityksensä alla olevasta listasta. Kun ryhmänne on valinnut yrityksen, tulee sen ilmoittaa yrityksen nimi tällä keskustelualueella.

Tarkoituksena on, että yhdestä yrityksestä tehdään vain yksi työ, joten on muistettava tarkistaa, ettei ko. yrityksellä ole jo jonkin toisen ryhmän varausta.

Valitun yrityksen nimi laitetaan viestin otsikkoon (esim. NOKIA varattu) ja

varsinaiseen viestiin ryhmän jäsenten nimet.

Raportti kirjoitetaan asiakirjan muotoon (ohessa ohje [vakioasemointia](#) varten [Word-tiedosto]). Siinä käytetään selkeää, tiivistä, objektiivista asiatyyliä. Asiat kerrotaan lyhyesti. Otsikko kertoo aiheen ja väliotsikot jäsensivät tekstiä.

Tutkimusraportin sisältö (Voit käyttää alla olevia otsakkeita apunasi, kun suunnittelet väliotsikointia.

- Johdanto aiheeseen: esittele liikeidea
- Toimiala ja kilpailutilanne
- Tarkempi yrityksen esittely (tuotteet, organisaatio ja toimintamallit)
- Talouden tunnusluvut
- Muut mahdolliset asiat

Työ palautetaan liitetiedostona. Työn pituus on 5-6 sivua.

Tarkoituksena on, että ryhmätyö etenee yhteistyönä. Kaikkien on tarkoitus kommentoida ja esitellä materiaaliaan työn eri vaiheissa.

Ryhmän omaan viestiketjuun jokainen laittaa kommenttinsa työhön ja muiden osuuksiin liittyen. Tämä osa on varattu ainoastaan keskusteluille ja edellinen pelkästään liitteille.

Valmis työ palautetaan keskustelualueelle. Jokainen ryhmän jäsen vastaa tietenkin lopullisesta työstä.

Ohjaaja kommentoi työtä keskustelualueella.

Tehtävä arvioidaan asteikolla 0-5.